

PROVÁDĚNÍ SOUTĚŽNÍCH LETŮ, LETECKÝCH VEŘEJNÝCH VYSTOUPENÍ A AKROBATICKÝCH LETŮ DLE NAŘÍZENÍ (EU) č. 965/2012

ÚŘAD PRO CIVILNÍ LETECTVÍ

Verze 01 – aktualizováno k 01.02.2017

- Od **21. 4. 2017** se v České republice začnou uplatňovat pravidla pro tzv. **zvláštní provoz** (Specialised operations – SPO) dle nařízení (EU) č. 965/2012.
- Mezi zvláštní provoz se také řadí:
 - letecká veřejná vystoupení;
 - soutěžní lety; a
 - akrobatické lety.
- Požadavky nařízení (EU) č. 965/2012 se vztahují na letadla a jejich provozovatele, kteří nespádají do Přílohy II nařízení (ES) č. 216/2012 (základní nařízení). V případě, že provozovatel provozuje letadlo, které do této přílohy spadá, vztahují se na něho i nadále národní požadavky.

Poznámka: Kritéria pro určení zda se jedná o tzv. zvláštní provoz jsou uvedena v rozhodnutí výkonného ředitele EASA č. 2014/018/R v bodu AMC1 SPO.GEN.005 a druhy zvláštního provozu v bodu GM1 SPO.GEN.005 tohoto rozhodnutí.

Základní pojmy

- **zvláštní provoz** - jakýkoliv provoz mimo obchodní leteckou dopravu, kdy je letadlo použito pro zvláštní činnost, jako je zemědělství, výstavba, snímkování, průzkum, pozorování a hlídkování a letecká reklama.
- **soutěžní let** - jakýkoliv let, kdy je letadlo použito při leteckém závodě nebo soutěži, jakož i při přípravě na letecký závod nebo soutěž či k letu na místo konání závodu nebo soutěže a zpět.
- **letecké veřejné vystoupení*** - jakákoliv letecká činnost úmyslně prováděná jako letová ukázka nebo jako součást zábavního programu v rámci oznámené akce pro veřejnost, včetně použití letadla pro přípravu na letecké veřejné vystoupení a k letu na místo konání oznámené akce a zpět.

[nařízení (EU) č. 965/2012]

- **obchodní provoz** - jakýkoliv provoz letadla za úplatu nebo jinou protihodnotu, jenž je přístupný veřejnosti, nebo pokud není přístupný veřejnosti, jenž je prováděn na základě smlouvy mezi provozovatelem a zákazníkem, přičemž zákazník nemá nad provozovatelem kontrolu.

[nařízení (ES) č. 216/2008 (základní nařízení)]

Ve smyslu konkrétního letu (letové ukázky). Touto definicí není nijak dotčeno vymezení pojmu „letecké veřejné vystoupení“ dle dokumentu **CAA-SL-101-0-16 (Podmínky pro pořádání leteckých veřejných vystoupení)**, který stanovuje podmínky pro samotnou organizaci takových akcí.

Použitelné požadavky nařízení (EU) č. 965/2012

(letecké veřejné vystoupení / soutěžní let)

Část-NCO *

Podmínky (dle SPO.GEN.005(c)(1)):

- Lety jsou prováděny jiným než složitým motorovým letadlem
- Odměna nebo jiná protihodnota za tyto lety odpovídá pouze:
 - výši náhrady přímých nákladů
 - výši náhrady přiměřeného příspěvku na úhradu ročních nákladů; a
 - ceně, jejíž hodnota nepřevyšuje částku stanovenou příslušným úřadem.

Pokud nejsou splněny
podmínky bodu
SPO.GEN.005(c)(1)

Musí být letecké veřejné vystoupení a soutěžní lety prováděny v souladu s **Částí-SPO**.

Provozovatel musí dále splnit příslušné požadavky **Části-ORO** a to zejména:

- podat ÚCL prohlášení dle Hlavy DEC k Části-ORO;
- zavést systém řízení (SMS);
- upravit provozní příručku, aby byla v souladu s Částí-ORO;
- ...

V tomto případě se jedná stále o **zvláštní obchodní provoz**, ale pokud jsou splněny uvedené podmínky dochází **ke zmírnění předpisového rámce** a letecké veřejné vystoupení nebo soutěžní let lze provázet dle Části-NCO.

Použitelné požadavky nařízení (EU) č. 965/2012 (akrobatické lety)

Část-NCO + Hlava E, Oddíl 1 a 5 k Části-NCO

Podmínky (dle SPO.GEN.005(c)(2)):

- Lety jsou prováděny:
 - jiným než složitým motorovým letadlem;
 - ATO schválenou dle nařízení (EU) č. 1178/2011; nebo
 - organizací vytvořenou za účelem propagace sportovního nebo rekreačního létání (např. aeroklub).
- organizace provozuje letadlo na základě vlastnictví nebo nájmu/pronájmu;
- let nevytváří zisk vyplácený mimo organizaci; a
- lety, kterých se účastní osoby mimo organizaci představují jen okrajovou činnost organizace.

2

Pokud provozovatel (pilot) provádí akrobatické lety jako **neobchodní zvláštní provoz** (SPO) s jiným než složitým motorovým letadlem = neprovádí lety za úplatu nebo jinou protihodnotu a pouze pro vlastní potřebu.

Pokud nejsou splněny
podmínky bodu
SPO.GEN.005(c)(2)

1

Musí být akrobatické lety prováděny v souladu s **Částí-SPO + Hlavou E, Oddílem 4 k Části-SPO**.

Provozovatel musí dále splnit příslušné požadavky **Části-ORO** a to zejména:

- podat ÚCL prohlášení dle Hlavy DEC k Části-ORO;
- zavést systém řízení (SMS);
- upravit provozní příručku, aby byla v souladu s Částí-ORO;
- ...

V případě 1 se jedná stále o **zvláštní obchodní provoz**, ale pokud jsou splněny uvedené podmínky dochází **ke zmírnění předpisového rámce** a akrobatické lety lze provádět dle Části-NCO.

Podmínky dle bodu SPO.GEN.005(c)(1)(2)

(vysvětlení některých pojmů)

- **Přímé náklady** - náklady vzniklé přímo v souvislosti s letem, např. palivo, letištní poplatky, poplatek za pronájem letadla. Nejsou brány jako součást zisku.
- **Roční náklady** - náklady udržování, údržbu a provoz letadla během jednoho kalendářního roku. Nejsou brány jako součást zisku.
- **Organizace vytvořená za účelem propagace sportovního či rekreačního létání** - nezisková organizace založená podle použitelného národního práva, jejímž výhradním účelem je sdružování osob se stejným zájmem v rámci všeobecného letectví, které létají pro zábavu nebo provádějí skoky padákem. Organizace by měla mít k dispozici letadla.
- **Okrajová činnost** - by měla být chápána jako činnost, která představuje velmi malou část z celkové činnosti organizace, měla by sloužit zejména pro propagaci samotné organizace a nebo oslovení nových žáků nebo členů. Organizace, která zamýšlí nabízení takových letů jako pravidelnou obchodní činnost, není považována za organizaci, které splňuje podmínku okrajové činnosti. Stejně tak lety organizované za výhradním účelem, kterým je vytváření příjmu organizace, nejsou považovány za okrajovou činnost.

[rozhodnutí výkonného ředitele EASA č. 2014/019/R]

Nová povinnost dle bodu NCO.SPEC.105

(KONTROLNÍ SEZNAM)

- V případě, že provozovatel (pilot) letadla splní podmínky, za kterých lze provádět letecké veřejné vystoupení, soutěžní nebo akrobatický let dle Části-NCO k nařízení (EU) č. 965/2012 vzniká mu nová povinnost – **vytvoření kontrolního seznamu** (dle bodu NCO.SPEC.105).
- **Kontrolní seznam musí být:**
 - vytvořen na základě posouzení rizik a odpovídat prováděné činnosti a používanému letadlu;
 - dostupný při každém letu; a
 - pravidelně přezkoumáván a aktualizován.
- **Kontrolní seznam pro akrobatické lety musí obsahovat:**
 - normální, mimořádné a nouzové postupy;
 - odpovídající údaje o výkonnosti;
 - požadované vybavení;
 - případná omezení; a
 - odpovědnost a povinnosti velícího pilota a případně členů posádky a specializovaných odborníků.
- Návod pro vytvoření kontrolního seznamu můžete nalézt v **přijatelných způsobech průkazu (AMC) a poradenském materiálu (GM)** k Části-NCO - body **GM1/GM2 NCO.SPEC.105**.

EU (Úřední věstník – portál EUR-Lex)

<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=cs>

Rozhodnutí výkonného ředitele na stránkách EASA (AMC a GM)

<https://www.easa.europa.eu/document-library/acceptable-means-of-compliance-and-guidance-materials>

Úřad pro civilní letectví

<http://www.caa.cz/predpisy/provoz-letadel>

<http://www.caa.cz/predpisy/rozhodnuti-vykonneho-reditele-easa>

